

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทย
กับประเทศญี่ปุ่น

ผู้วิจัย : เจษฎา แก้ววรา

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี มณีโกศล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

: รองศาสตราจารย์.ยุพิน อินทะยะ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นตามองค์ประกอบของหลักสูตร เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย ประเภทการวิเคราะห์เอกสาร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ตารางวิเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตร 7 ด้าน ได้แก่ 1) เป้าหมายหลักสูตร 2) เป้าหมายระดับรายวิชา 3) จุดมุ่งหมาย 4) เนื้อหา 5) โครงสร้างเวลาเรียน 6) การจัดการเรียนรู้ และ 7) การวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านเป้าหมายหลักสูตร ทั้งหลักสูตรไทยและหลักสูตรญี่ปุ่น มุ่งพัฒนาผู้เรียนครอบคลุมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย โดยหลักสูตรไทยเน้นการเป็นพลเมืองดีของชาติ ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่วนหลักสูตรญี่ปุ่น เน้นให้ปฏิบัติตาม บทบัญญัติเบื้องต้น บทบัญญัติโรงเรียน และบทบัญญัติกฎหมายอื่น ๆ และยังเน้นถึงการเป็นพลเมืองดีที่ต้องเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้ชัดเจนกว่าหลักสูตรไทย 2) ด้านเป้าหมายระดับรายวิชา หลักสูตรไทยกำหนดเป้าหมายแยกออกเป็น 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีเนื้อหา และแนวทางการเรียนแทรกไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนหลักสูตรญี่ปุ่นกำหนดเป้าหมายระดับรายวิชาแบบรวมทุกชั้นปี 3) ด้านจุดมุ่งหมาย ทั้งหลักสูตรไทยและหลักสูตรญี่ปุ่นมีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้สอนใช้เป็น

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่วนหลักสูตรไทยกำหนดจุดมุ่งหมายเป็นรายชั้นปี โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามสาระมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด ส่วนหลักสูตรญี่ปุ่นกำหนดจุดมุ่งหมายเป็นรายชั้นปี ช่วงชั้น และแบบผสม 4) ด้านเนื้อหา ทั้งหลักสูตรไทยและหลักสูตรญี่ปุ่นมีการกำหนดรายละเอียดของเนื้อหา ส่วนหลักสูตรญี่ปุ่นมีการแทรกกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินเกือบทุกวิชา และมีการกำหนดชั่วโมงบูรณาการสิ่งที่เรียนเป็นรายวิชาไว้ในตารางเรียน 5) ด้านโครงสร้างเวลาเรียน หลักสูตรญี่ปุ่นกำหนดเวลาเรียนเป็นรายคาบ คาบละ 45 นาที ส่วนหลักสูตรไทยกำหนดเป็นรายคาบ คาบละ 1 ชั่วโมง โดยมีเวลาเรียนในแต่ละชั้นปีมากกว่าหลักสูตรญี่ปุ่น 6) ด้านการจัดการเรียนรู้ ทั้งหลักสูตรไทยและญี่ปุ่นมีการบอกแนวทางในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเหมือนกัน แต่หลักสูตรไทยบอกแนวทางในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้ชัดเจนและครอบคลุมกว่าหลักสูตรญี่ปุ่น 7) ด้านการวัดและประเมินผล ทั้งหลักสูตรไทยและหลักสูตรญี่ปุ่นมีความเหมือนหรือสอดคล้องกัน ในเรื่องเอกสารประเมิน แต่มีความแตกต่างกันในเรื่อง สาระที่ประเมิน วิธีการประเมิน และที่มาและแบบฟอร์มของเอกสารการประเมิน

คำสำคัญ : การเปรียบเทียบหลักสูตรระดับประถมศึกษาของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น, หลักสูตรระดับประถมศึกษาประเทศไทย, หลักสูตรระดับประถมศึกษาประเทศญี่ปุ่น และองค์ประกอบของหลักสูตร

Thesis Title : A Comparative Study of Thai and Japanese Primary Education
 Curricula
Author : Mr. Jedsada Kaewwara
Program : Curriculum and Instruction
Thesis Advisor : Assistant Professor Dr. Chatree Maneekoson Chairman
 : Associate Professor Yupin Intaya Member

ABSTRACT

This research aims to study the comparative of Thai and Japanese primary education curricula by configuration of both curricula. This research is Descriptive Research and Documentary Analysis using content analysis of those. The data collection for this research were the tables of seven aspects configuration analysis: 1) The aims of the curricula, 2) The goals of the course levels, 3) The targets, 4) The contents, 5) The study time structures, 6) The learning management, and 7) The measurement and the evaluation. The results are shown as the following:

1) The aspect of the aims of the curricula: Both curricula aims to develop students by covering cognitive domain, affective domain and psychomotor domain. The curriculum of Thailand is focused on students to be good citizen of the nation, to adhere the democracy and to royal to the king as the head of state. While the curriculum of Japan is focused on students to follow the fundamental provisions, school provisions and other laws. It is also focused on students to be good citizens who respect to human dignity which is more clearly than the curriculum of Thailand; 2) The aspect of the goal of course levels: The curriculum of Thailand is divided into 2 levels. Those are the third and the sixth grade ones. There are contents and guidelines of learning inserted in every group of learning contents, but the curriculum of Japan is set the goal of course levels included in every year courses; 3) The aspect of the targets: Both curricula of Thailand and Japan

are set the targets for teachers using as the guidelines to run learning activities for their students to gain their learning knowledge, and reaching the goal of the curriculum. But the goal one of Thailand is set for year courses and let students to practice any content areas, learning standards and indicators. On the other hand, the curriculum of Japan is set the target to class annual layers, phase levels and mixed of both; 4) The aspect of contents: Both the curricula of Thailand and Japan are defined details of the contents. The curriculum of Japan is inserted activities for students' learning happily in all most courses, and set the periods in the classroom timetable for students' learning integration courses; 5) The aspect of study time structures: The curriculum of Japan is set study time about 45 minutes a period while the one of Thailand is defined about 1 hour a period by spending more time in each annual level than the Japanese one; 6) The aspect of learning management: Both of the curricula are set the same guidelines for learning activities, but the curriculum of Thailand is directed the above activities more clearly and covering than the Japanese one; and 7) The aspect of evaluation and measurement: Both of them are the same or relevant to each other as the evaluation documents, but there are different in content areas and the method evaluation, source documents, and evaluation forms.

Keywords : A comparative Study of Thai and Japanese primary education curricula, Thai primary education curricula, Japanese primary education curricula and Configuration of the Curriculum

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี มณีโกศล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ยุพิน อินทะยะ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมศรี ไชยสร ประธานสอบเค้าโครงและวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอดจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ให้ความอนุเคราะห์สนับสนุนการวิจัยในเรื่องสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย ขอขอบพระคุณ Mr. Shimitsu Akira ที่กรุณาแปลหลักสูตรระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ของหลักสูตรญี่ปุ่นเป็นภาษาไทย และขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องด้านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประโยชน์อันพึงได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ขอให้เป็นกตเวทิตาแต่บิดา มารดา ครอบครัว ตลอดจนผู้เขียนหนังสือและบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยจนสามารถทำให้วิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยดี และเป็นตัวอย่างการศึกษาสำหรับผู้สนใจต่อไป

เจษฎา แก้ววรา